

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till äldrenämnden

Datum:
2023-10-03

Diarienummer:
ALN-2023-00596

Handläggare:
Magnus Bergman-Kyllönen, Johan Eikman

Ersättningar inom LOV för 2024

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige att besluta om ersättningar inom LOV för 2024 enligt bilaga 1, samt
2. **att** ersättning för delegerad hemsjukvård ersätts som schablon med 20 procent av total utförd hemtjänsttid från och med 2024.

Ärendet

Årligen ges förslag om nästkommande års ersättningar till utförare inom lagen om valfrihetssystem (LOV). En samlad bedömning är gjord utifrån relevanta faktorer och förslaget är att höja ersättningarna med 1,9 procent för år 2024 enligt bilaga 1 med undantag för matlådor inom hemtjänsten där ersättningen föreslås sänkas med 2,6 procent.

Ersättningen för vissa hälso- och sjukvårdsinsatser, så kallad delegerad hemsjukvård, höjs och dessutom görs schabloniserad till alla utförare. Förslaget innebär förutom en höjning av ersättningen en bedömd förenkling och en minskad administration både för utförare och inom förvaltningen. Samtidigt föreslås att möjligheten att ansöka om extra medel för patienter inom hälso- och sjukvård tas bort. Dessa båda föreslagna förändringar beräknas sammantaget vara kostnadsneutrala för nämnden.

Föreslagna ersättningsförändringar beräknas få en ekonomisk påverkan på nämnden med ökade kostnader om cirka 16 miljoner kronor för 2024 räknat på dagens volym.

Beredning

Ärendet har beretts av ekonomi på kommunledningskontoret tillsammans med systemledning på vård- och omsorgsförvaltningen.

Föredragning

I förslag till justerade ersättningar görs en samlad bedömning av följande faktorer:

- självkostnad inom egen regi för aktuell insats,
- förslag på pris- och löneuppräknings i nämndens budgetram för nästkommande år justerat för eventuella resultatförstärkande åtgärder,
- historiska justeringar av ersättningen,
- jämförelse med andra kommuners ersättningsnivåer,
- andra relevanta prisindex.

Särskilt boende

I tabell 1 nedan illustreras en omvärldsanalys kring ersättningsnivåer för olika kommuner från 1 januari 2023 som har LOV inom särskilt boende.

Tabell 1. Ersättning från 1 januari 2023 i kronor per dygn och plats

Kommun	Demens	Omvårdnad
Sollentuna	2026	2026
Täby	2 148	2 148
Stockholms stad	2 523	2 383
Huddinge	2 124	2 124
Uppsala	2 041	2 041
Kävlinge	1 939	1 939
Mölnadal	1 978	1 978

I tabellen framgår att det finns kommuner med både lägre och högre ersättningsnivå än Uppsala kommun sett till kronor per dygn och belagd plats inom särskilt boende. Väsentligt när det gäller jämförelser av ersättning kommuner emellan är att det kan finnas både uppdragsspecifika som andra skillnader, exempelvis kostnader för personal och lokaler, som kan skilja mellan kommunerna och som måste beaktas när jämförelser görs.

I förslag till Mål och budget 2024 med plan för 2025 och 2026 är äldrenämndens budgetram uppräknad med 3,5 procent (priskompensation inklusive löner) och inkluderar riktade beslut om resultatförstärkande åtgärder på 42,5 miljoner kronor. Sammantaget för nämnden utgör förslag på uppräknings av pris- och lönekomppensation samt resultatförstärkande åtgärder en ökad budgetram om 1,7 procent för år 2024 (se nedan).

Förslag på ersättning inom särskilt boende LOV år 2024

I sammanställningen nedan visas uppräknings av ersättning inom särskilt boende LOV år 2023 och förslag för 2024 samt förslag till gällande äldrenämndens budgetram (kommunbidrag) avseende priskompensation och resultatförstärkande åtgärder.

Parameter	2023	Förslag 2024
Uppräkning av ersättning i %	4,6 %	1,9 %
Prisuppräkning av kommunbidrag (brutto)	5,8 %	3,5 %
Resultatförstärkande åtgärder	-1,4 %	- 1,8 %
Budgetram (netto)	4,4 %	1,7 %
Omsorgsprisindex	4,6 %	Ej bestämt
Ersättning i kronor per dygn och plats	2 041	2 080
Platskostnad egen regi i kronor per dygn och plats	2 040*	Ej aktuellt än

*Beräknat på 11 boenden i tätort inom egen regi och den beläggning dessa boenden haft under 2023.

Förslag på justerad ersättning inom särskilt boende från 1 januari 2024 är en höjd ersättning med 1,9 procent vilket betyder en ny ersättning på 2 080 kronor per dygn och plats. Ersättningen inkluderar en momskompensation om 3 procent till externa privata utförare. Momskompensationen höjdes inför 2023.

Hemtjänst och hälso- och sjukvård (hemsjukvård)

Inom hemtjänst och hemsjukvården föreslås följande väsentliga förändringar gällande ersättningsvillkor för 2024:

- Alla utförare ersätts med 20 procent av total utförd hemtjänsttid (i stället för 17 procent) och utbetalas enligt schablon för så kallade delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser.
- Ansökningsmöjlighet för utförare gällande extra ersättning för patienter med särskild vårdtyngd tas bort inom hälso- och sjukvård.
- Ersättning till utförare gällande matlådor reduceras givet att självkostnaden inom egen regi minskat jämfört med föregående år.

Ovan föreslagna förändringar gällande förändrade ersättningsvillkor avseende delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser enligt schablon innebär en ökad ersättning till utförare. Andra förväntade effekter är en minskad administration både för utförare och för förvaltning genom att ansökningsprocessen för patienter med särskild vårdtyngd tas bort. Dessa förändringar beräknas sammantaget vara kostnadsneutrala för nämnden.

I tabell 2 nedan visas ersättning i kronor per timme hemtjänst för olika kommuner.

Tabell 2. Ersättning i kronor per utförd timme hemtjänst år 2023

Kommun	2023 (tätort) kronor/timme	2023 (landsbygd*) kronor/timme
Vallentuna	386 - 413	Endast tätort
Solna	448	Endast tätort
Uppsala	466	631
Västerås	492	746
Norrköping	471*	492**
Sollentuna	460	Endast tätort

*Ersättning i Norrköpings kommun avser ersättning utan att heltid som norm tillämpas. Om heltid som norm tillämpas är ersättningen högre (480 kronor i tätort och 501 kronor på landsbygd).

I tabellen framgår att det finns kommuner med både lägre och högre ersättningsnivå än Uppsala kommun sett till kronor per utförd timme. Som nämnts ovan under avsnittet för särskilt boende är det likaledes här väsentligt när det gäller jämförelser av ersättning kommuner emellan att det kan finnas både uppdragsspecifika som andra skillnader, exempelvis kostnader för personal och lokaler som kan skilja mellan kommunerna, och som måste beaktas när jämförelser görs.

Förslag på ersättning inom hemtjänst och hemsjukvård (LOV) år 2024

I sammanställningen nedan visas uppräknings av ersättning inom de större insatserna inom hemtjänst och hemsjukvård år 2023 och förslag för 2024 samt förslag till mål och budget 2024 gällande äldrenämndens budgetram (kommunbidrag) avseende priskompensation (inkl. löner) och resultatförstärkande åtgärder.

Parameter	2023	Förslag 2024
Uppräkning av ersättning i %	4,3 %	1,9 %
Prisuppräkning av kommunbidrag (brutto)	5,8 %	3,5 %
Resultatförstärkande åtgärder	-1,4 %	- 1,8 %
Budgetram (netto)	4,4 %	1,7 %
Omsorgsprisindex	4,6 %	Ej bestämt
Ersättning hemtjänst (tätort) kronor/timme	466	475
Ersättning hemtjänst (landsbygd) kronor/timme	631	643
Delegerad hemsjukvård (tätort) kronor/timme	466	475
Ersättning hemsjukvård (tätort) kronor/timme	528	538
Ersättning hemsjukvård (landsbygd) kronor/timme	528	538
Schablontid per patient och månad	5,4 timmar	5,4 timmar

Förslag på uppräknad ersättning i procent för hemtjänst och hemsjukvård till utförare inom LOV är något högre än förslag på uppräknad budgettram (netto) för äldrenämnden år 2024. För år 2023 var uppräknningen av ersättningen inom hemtjänst och hemsjukvård i paritet med äldrenämndens uppräkning av budgettram (netto). I ersättningen ingår momskompensation till externa privata utförare.

Ekonomiska konsekvenser

Ekonomisk påverkan på nämnden 2024 för nämndens större verksamhetsområden och insatser av de föreslagna justeringarna av ersättningar inom LOV beräknas innebära ökade kostnader om 16 miljoner kronor. Beräkningen utgår från dagens volymer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 oktober 2023
- Bilaga, Förslag på ersättning till utförare inom LOV 2024

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Äldrenämnden

Datum:
2023-09-26Diarienummer:
ALN-2023-00596

Förslag på ersättning till utförare inom LOV 2024

Tabell 1. Förslag på ersättning inom särskilt boende 2024 (LOV)

Ersättningen avser	Enhet	Ersättning 2023 kronor inkl. moms	Ersättning 2024 kronor inkl. moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Särskilt boende	Kronor per dygn	2 041	2 080	39	1,9%

Tabell 2. Förslag på ersättning hemtjänst och hemsjukvård 2024 (LOV)

Ersättningen avser	Enhet	Ersättning 2023 kronor inkl. moms	Ersättning 2024 kronor inkl. moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Hemtjänst samt hälso- och sjukvård i hemmet (dagtid/tätort)					
Service (endast serviceföretag)	Kronor per timme	381	388	7	1,9%
Matservice, matlåda per leverans	Kronor per leverans	78	76	-2	-2,7%
Hemtjänst till brukare med upp till 119 timmar per månad	Kronor per timme	466	475	9	1,9%
Hemtjänst till brukare med 120 timmar eller fler per månad*	Kronor per timme	443	452	8	1,9%
Delegerad hemsjukvård	Kronor per timme	466	475	9	1,9%
Legitimerad hemsjukvård	Kronor per timme	528	538	10	1,9%

Ersättningen avser	Enhet	Ersättning 2023 kronor inkl. moms	Ersättning 2024 kronor inkl. moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Kompletterande hemtjänst och delegerad hemsjukvård till annat grundbeslut	Kronor per timme	325	331	6	1,9%
Frekvent avböjda besök hemtjänst	Kronor per timme	325	331	6	1,9%
Larminsatser	Kronor per timme	466	475	9	1,9%
Vak	Kronor per timme	325	331	6	1,9%
Hemtjänst samt hälso- och sjukvård i hemmet (dagtid/landsbygd)					
Service (endast serviceföretag)	Kronor per timme	511	521	10	1,9%
Matservice, matlåda per leverans	Kronor per leverans	78	76	-2	-2,7%
Hemtjänst till brukare med upp till 119 timmar per månad	Kronor per timme	631	643	12	1,9%
Hemtjänst till brukare med 120 timmar eller fler per månad*	Kronor per timme	600	611	11	1,9%
Delegerad hemsjukvård	Kronor per timme	631	643	12	1,9%
Legitimerad hemsjukvård	Kronor per timme	528	538	10	1,9%
Kompletterande hemtjänst och delegerad hemsjukvård till annat grundbeslut	Kronor per timme	325	331	6	1,9%
Frekvent avböjda besök hemtjänst	Kronor per timme	325	331	6	1,9%
Larminsatser	Kronor per timme	631	643	12	1,9%

Ersättningen avser	Enhet	Ersättning 2023 kronor inkl. moms	Ersättning 2024 kronor inkl. moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Vak	Kronor per timme	325	331	6	1,9%
Hemtjänst samt delegerad hälso- och sjukvård i hemmet (natt/tätort)					
Hemtjänst inkl. larminsatser	Kronor per besök	276	282	5	1,9%
Delegerad hemsjukvård	Kronor per besök	276	282	5	1,9%
Vak	Kronor per timme	381	388	7	1,9%
Hemtjänst samt delegerad hälso- och sjukvård i hemmet (natt/landsbygd)					
Hemtjänst inkl. larminsatser	Kronor per besök	431	439	8	1,9%
Delegerad hemsjukvård	Kronor per besök	431	439	8	1,9%
Vak	Kronor per timme	381	388	7	1,9%
Legitimerad hemsjukvård (natt/tätort)					
0-100 patienter per månad	Kronor per månad	48 628	49 552	924	1,9%
101-300 patienter per månad	Kronor per månad	95 178	96 986	1 808	1,9%
301-600 patienter per månad	Kronor per månad	192 375	196 030	3 655	1,9%
601-800 patienter per månad	Kronor per månad	238 925	243 465	4 540	1,9%
801 patienter el. fler per månad	Kronor per patient	299	304	13	1,9%
Legitimerad hemsjukvård (natt/landsbygd)					
0-100 patienter per månad	Kronor per månad	53 439	54 454	1 015	1,9%
101-300 patienter per månad	Kronor per månad	113 754	115 915	2 161	1,9%

Ersättningen avser	Enhet	Ersättning 2023 kronor inkl. moms	Ersättning 2024 kronor inkl. moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
301-600 patienter per månad	Kronor per månad	207 478	211 420	3 942	1,9%
601-800 patienter per månad	Kronor per månad	254 341	259 173	4 832	1,9%
801 patienter el. fler per månad	Kronor per patient	318	324	6	1,9%

*Ersättningen gäller för brukare som har 120 timmar hemtjänst eller mer under en månad och gäller från första timmen.